

Aan het lid van Provinciale Staten,
de heer B. Schmaal

Datum : 15 MAART 2016
Briefnummer : 2016-15.633/11/A.19, GMO
Zaaknummer : 620796
Behandeld door : P. Tetteroo
Telefoonnummer : (050) 316 7077
Antwoord op : uw brief van 24 februari 2016
Bijlage :
Onderwerp : schriftelijke vragen omtrent voornemens van GS om zelf een herindelingsvoorstel op te stellen voor Noord-Groningen

Geachte heer Schmaal,

In uw brief van 24 februari 2016 stelt u ons negen vragen over gemeentelijke herindeling. De beantwoording van deze vragen treft u hieronder aan. Volledigheidshalve herhalen wij uw vragen en geven daarna ons antwoord.

1. Het college meet zich nu de rol aan van een bovenliggende partij die aanwijzingen uitdeelt. Bent u zich ervan bewust dat u daarmee afwijkt van de passages in uw coalitieakkoord met betrekking tot herindeling? Zo ja, waarom?

Antwoord

Wij herkennen ons niet in het in deze vraag opgeworpen beeld. In het collegeprogram en in onze brief van 1 september 2015 (2015-38.408/36/A.12, BJC) wordt aangegeven, dat gemeenten primair zelf verantwoordelijk zijn voor versterking van hun bestuurskracht, voor het vinden van oplossingen om de huidige (en toekomstige) taken en maatschappelijke opgaven goed aan te kunnen. Wij laten het daarom in beginsel aan de gemeenten om voorstellen tot gemeentelijke herindeling te doen.

Dit laat onverlet dat het provinciebestuur een eigen verantwoordelijkheid heeft voor de kwaliteit van het lokaal en regionaal bestuur in onze provincie. In voornoemde brief wordt aangegeven dat wij "in dat kader "bereid [zijn] om onze verantwoordelijkheid te nemen om als actief betrokken partner de rol op ons te nemen, die de gemeenten van ons vragen. Dit met als doel om een bijdrage te leveren aan het vinden van een oplossing voor verschillen in opvattingen en standpunten van gemeenten." Deze rol komt ook toe aan het provinciebestuur op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) en het Beleidskader gemeentelijke herindeling.

2. Zegt het college daarmee dat alle gemeenten zelf het proces van herindeling bepalen zolang ze maar doen wat het college van GS wenst?

Antwoord

Nee. Uit het uitgangspunt dat gemeenten in beginsel zelf aan zet zijn om voorstellen voor gemeentelijke herindeling te doen vloeit voort dat zij ook zelf het proces bepalen, binnen de kaders van de Wet arhi. Vervolgens beoordelen wij herindelingsvoorstellen van gemeenten aan de criteria van het Beleidskader gemeentelijke herindeling en de provinciale criteria, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de 'Visie op de

bestuurlijke organisatie in de provincie Groningen' van 2 juli 2013 die op 25 september 2013 is vastgesteld door Provinciale Staten.

3. Kunt u ons uitleggen welke definitie u hanteert voor uw rol als 'procesbegeleider' bij herindeling?

Antwoord

Deze rol is beschreven in voornoemde brief van ons college van 1 september 2015 en reeds aan de orde gesteld in het antwoord op vraag 1.

4. Hoe rijmt u de rol van 'procesbegeleider' die de provincie blijkbaar ambieert met de stap om buiten de lokaal gekozen volksvertegenwoordigers om naar BZK en de Tweede Kamer te gaan om herindeling af te dwingen?

Antwoord

Wij dwingen geen gemeentelijke herindeling af. Onder verwijzing naar onze brief van 11 maart jl. aan Provinciale Staten (nr. 2016-15.578/10, BJC) hebben wij voor de regio Noord-Groningen met het aankondigen van het zogeheten open overleg een nieuwe stap gezet in het proces. Enige regie van het provinciebestuur op het proces past binnen het eerdere verzoek om de provincie inhoudelijk als gesprekspartner aan tafel te hebben en het proces te faciliteren. Doel van deze stap is om samen met de gemeenten te verkennen of in het belang van de inwoners van Noord-Groningen gekomen kan worden tot een samenhangend, regionaal evenwichtig en duurzame perspectief op de bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen, dat kan rekenen op zoveel mogelijk draagvlak. Op de uitkomst van het open overleg lopen wij niet vooruit.

Gemeentelijke herindeling geschiedt bij wet. Het informeren van de wetgever over ontwikkelingen, die spelen op het gebied van gemeentelijke herindeling in onze provincie zien wij als een reguliere verantwoordelijkheid en taak van het provinciebestuur.

5. Is het GS bekend dat de verwachtingen van het procesverloop van de deelnemende gemeenten heel anders was dan de provincie het nu uitlegt?

Antwoord

Wij herkennen ons niet in het in deze vraag opgeworpen beeld.

6. De gedeputeerde geeft aan dat de gemeenten niet luisteren naar hun bevolking, uit welk onderzoek blijkt wat de wens is van de bevolking in het kader van herindeling?

Antwoord

De verantwoordelijk gedeputeerde heeft specifiek voor de bestuurlijke situatie in Noord-Groningen willen aangeven, dat het in het belang van de inwoners is dat een samenhangend, regionaal evenwichtig en duurzame perspectief ontstaat op de bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen, dat kan rekenen op zoveel mogelijk draagvlak, ook onder de inwoners. Ons college onderschrijft dit.

7. Hoe verklaart u de tegenstrijdigheid tussen de uitspraken van Gedeputeerde Brouns op 3 februari dat tijdsdruk niet aan de orde was – er geen heilige datum is voor herindeling, en zijn recente uitspraken dat er geen tijd meer verloren mag gaan bij herindeling en hij daarom ingrijpt? Waarom komt hij zijn afspraken niet na?

Antwoord

Het proces van gemeentelijke herindeling in Noord-Groningen vraagt om een goede balans tussen zorgvuldigheid en het verkrijgen van duidelijkheid. Zorgvuldigheid, om te komen tot een samenhangend, regionaal evenwichtig en duurzame perspectief op de bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen, dat kan rekenen op zoveel mogelijk draagvlak. Om die reden hecht ons college niet aan de oorspronkelijke einddatum van 1 januari 2018. Het proces vraagt ook om duidelijkheid, dat drie jaar na het verschijnen van 'Grenzeloos' Gunnen voor dit gebied nog steeds niet aanwezig is. Doel van het open overleg is om die duidelijkheid binnen afzienbare termijn te krijgen.

8. Is "Herindeling van Onderop" nu in de gehele provincie van de baan?

Antwoord

Nee. De stappen die de besturen van de gemeenten Bellingwedde en Vlagtwedde, de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde, de gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn, de gemeenten Groningen en Ten Boer inmiddels allen - in verschillende fases - gezet hebben op weg naar herindeling tonen aan, dat herindelingsvoorstellen in onze provincie van onderop tot stand komen.

9. Aan welke criteria zou een gemeente volgens dit college moeten voldoen om robuust genoeg te zijn voor de toekomst? Graag SMART aangeven, en aangeven hoe zich dit verhoudt tot de grootte van de gemeenten in andere provincies.

Antwoord

In het antwoord op vraag 2 hebben wij reeds aangegeven op grond van welke criteria herindelingsvoorstellen van gemeenten door ons college worden beoordeeld. De situatie met betrekking tot de organisatie van het lokaal bestuur in andere provincies laat zich niet vergelijken met die in onze provincie; daarvoor zijn de onderlinge verschillen te groot als het gaat om de aard en omvang van maatschappelijke vraagstukken, het aantal gemeenten per provincie, bevolkingsomvang, bevolkingsdichtheid en dergelijke.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.